

Landskap: Småland. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

Uppteckningen rör

Diverse folkminnen.

(Innehållsfört. närslutes.)

11 s.

ACC. N:R. 5748

Landskap: Småland Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Innehåll.

	sid.
Meddelaren	2
"Ängamålaren"	3
Kloka	4
Den ödesdigra spådomen	5
Skåningarna och skäran	7
På kyrkogården (upptågsmakare vilja skrämna en kamrat)	9
Sötost	11

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J. A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 ; Vittaryd sn

MEDELAREN

Johan Aug Petersson är en bra meddelare. Skada blott att han har varit mycket upptagen av sitt skördearbete under den tid i sommar, som jag träffat honom. Jag har sålunda inte fått utnyttja honom som meddelare, så mycket som varit önskvärt. Han har en liten gård, Perstorp, som han sköter tillsammans med sin hustru och en hemmavarande son.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

"ÄNGAMÅLAREN"

Det var en här i socknen som såg Näsas Gast - det var en "ängamålare", som hade namnet efter gården Näset.

Ljuset var väl dåligt, och han sade försmädligt:

"Nu lyste du mej som en skiter!" Och som han sade så, fick han en hård örfil.

ACC. N:R. 5748

Landskap: Småland. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

KLOKA

J.A. Petersson talar om "den kloke i Hallaryd", som han kallar vederbörande, samt dessutom om en annan klok, som kunde slå ut ögat på dem han ville göra detta med - genom att slå en spik i väggen.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

DEN ÖDESDIGRA SPÅDOMEN

Johan Petersson har berättat om en som var spådd av en spåkäring att den och den dagen, som spåkäringen sade, så skulle han träffa en person, som han skulle ta livet av. Han försökte på allt sätt undvika, att något sådant skulle ske. Men fastän han höll sig hemma den utsatta dagen, och hade två grannar hos sig, så kom det en okänd person ridande till gården, och förutsägelsen gick i uppfyllelse. Den främmande personen ville ovillkorligen tala med honom; och sade att han kunde inte komma därifrån förrän han hade rört vid honom. Han ville att han skulle taga honom i handen, men det ville inte den som det var spått om. Men när den där som hade kommit dit, inte kunde komma därifrån, så enade man sig till slut om att den andre skulle ta ett halmstrå och

ACC. N:R. 5748

Landskap: Snål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
6

2

peta på honom med, där han satt på hästen. Genast föll han ner
från hästen och dog.

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
7

SKÅNINGARNA OCH SKÄRAN

Det var några smålänningar här någonstans ifrån, som var på en resa och sålde några hemslöjdsalster eller annars voro åt marknad med djur åt Skåne. Man gjorde ju sådana resor, och då tog man "storstråkan", som går förbi här, dit ner.

För att få foder till sina djur, tog de en natt och skar upp säd, som växte i en åker. De hade en skära med sig på resan, till att skära upp säd med, och de skar ur i axen på sädesfältet.

De som rådde om säden, kom ut nästa morgon och sågo förödel- sen. De voro förfärade, för de visste inte på något tänkbart sätt vad det skulle kunna ha varit för något rysligt stort djur, som varit framme och betat och ätit av så stora knippen åt gång-

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J. A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

§

2

en. Och det blev för dem en gåta, som inte var så litet otäck.

En gång glömde smålänningar, som var ute och skar på det sät-
tet, så glömde de en skära i åkern.

När de som rådde om denna åker tillsammans med andra i byn,
som var med dem, kommo och sågo skäran, blevo de mycket förfä-
rade.

"Det är en krumdjävul," sade de. Ty de ansåg att skäran var
ett djur - med sådant namn, och att detta djuret hade gjort
skadan.

De togo långa stakar och petade på skäran, ty de vågade inte
röra vid den. I Skåne kände man nämligen inte till skäror; be-
gagnade inga sådana och visste inte om dem.

ACC. N.R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

PÅ KYRKOGRÅRDEN

Det var några som hade beslutat att de skulle gå in och låna kyrkogårdens gravspadar till något ändamål, som de behövde dem för. Det var på natten. Och spadarna stod i kyrkans bårhus.

De som skulle ha dem var - som sagts - några stycken, och de utsåg en bland sig att gå in efter spadarna. Men de andra däremot gingo också till bårhuset och gingo in där, så de var där före honom, som skulle hämta spadarna. När han kom in och tog en spade, sade en av kamraterna, vilken stod i bårhuset mot väggen: "Det är min". Han släppte spaden och ställde den mot väggen och tog en annan. Då sade en annan: "Det är min". Varpå han ställde också den tillbaka. Men då en tredje sade han ock: "Det är min spade", så behöll han spaden och kvistade ut ur

ACC. N:R. 5748

Landskap: Småland. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 ; Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

2

bårhuset.

På kyrkgården höll han på att stupa på näsan över en skepnad, som låg och kröp i gången på kyrkgården, men han lät inte skräm- ma sig så vida av detta heller.

På dessa sätt försökte de att skräm- ma den som skulle gå efter spaden.

ACC. N:R. 5748

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Sunnerbo Adress: Gårdby
Socken: Vittaryd Berättat av: J.A. Petersson
Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Vittaryd sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

||

SÖTOST

Sötost kokes på 20 - 25 liter mjölk till en liten lagom ost i den storlek, som är vanligast här.